

PRESTEW

is NIET
cool

INHOUD

1. Waarom kiezen wij voor een pestprotocol?
2. Achtergrondinformatie
Wat verstaan wij onder pesten?
Kenmerken van de pestkop
Kenmerken van de gepeste
Signalen, die wijzen op pestgedrag
3. Op welke wijze wordt in onze school gewerkt aan preventie van pestgedrag?
4. Hoe wordt er gehandeld in situaties waarin pestgedrag wordt gesignaleerd?
5. Welke gedragsregels worden in de groep gehanteerd?
6. Welke maatregelen worden er genomen indien deze gedragsregels niet worden opgevolgd?
7. Ouders
8. Bijlage

1. Waarom kiezen wij voor een pestprotocol?

Een belangrijke waarde is het dragen van verantwoordelijkheid en het aanspreekbaar willen zijn op wat je doet. Als je verantwoordelijkheid neemt voor ongewenst gedrag of een ongewenste situatie, dan ben je eerder bereid dingen bij te stellen en je eigen gedrag te wijzigen.

In een pestprotocol worden regels aangegeven wat er wel en niet toelaatbaar is. Door regels en afspraken zichtbaar te maken kunnen kinderen en volwassenen, als er zich ongewenste situaties voordoen, elkaar aanspreken op deze regels en afspraken. Met een pestprotocol kan Het Klinket, samen met de leerlingen en ouders een positieve en effectieve bijdrage leveren aan het voorkomen en bestrijden van pestgedrag.

Dit pestprotocol is dus een hulpmiddel om de volgende doelstellingen te bereiken:

- De leerkrachten kunnen het pestgedrag signaleren en onderkennen.
- Het pestprotocol vormt een plan van aanpak ten aanzien van:
 - Het voorkomen van pestgedrag
 - Het tijdig signaleren van pestgedrag
 - Het remediëren van pestgedrag
 - De samenwerking tussen ouders en school om pestgedrag te voorkomen en te remediëren

2. Achtergrondinformatie

2.1 Wat verstaan wij onder pesten?

Pesten is gedrag dat min of meer bewust gericht is op één of meer kinderen en dat tot doel en tot gevolg heeft dat degene die gepest wordt zich gekwetst, geraakt, vernederd, afgewezen of zich buitengesloten voelt.

In het pestproces zijn de volgende groepen betrokken:

- de pesters
- de gepesten
- de zwijgende middengroep
- de leerkrachten
- de ouders

2.2 Kenmerken van de pestkop (dader)

Dader

Daders kunnen bijvoorbeeld behoefte hebben aan het uitoefenen van overwicht en macht. Ze zoeken en vinden een slachtoffer dat ze de baas zijn en buiten die situatie zoveel mogelijk uit. Soms zijn daders zelf het slachtoffer van pesten of van pesten geweest. Kinderen op wie veel macht is of wordt uitgeoefend of die dat zo ervaren, zijn vaker als dader actief. Ook blijkt dat sommige daders voor hun onlust en/of frustratie, waarvan ze de oorzaak niet kennen of waarvan ze de bron niet weg kunnen nemen, een uitlaatklep zoeken bij een kwetsbare persoon in hun omgeving.

2.3 Kenmerken van de gepeste (slachtoffer)

Slachtoffer

Uiterlijke kenmerken van kinderen kunnen op potentiële daders werken als “een rode lap”.

Kinderen van ouders die zelf het slachtoffer van pestgedrag zijn geweest, lopen een groter risico ook slachtoffer van pestgedrag te worden.

Kenmerken

Ongewild trekken kinderen aandacht van potentiële daders door hun rode haar, hun bril of welk onbelangrijk detail dan ook. Soms spelen ook kenmerken die samenhangen met de kleding, haardracht, verzorging of de manier van eten een rol. Daarnaast lijken sommige karaktertrekken een risicofactor te zijn. Kinderen die wat minder assertief zijn, snel uit balans raken, of zich op welke manier ook opvallender gedragen dan anderen, lijken potentieel ook meer risico te lopen dat ze het slachtoffer worden van pestgedrag.

Samenvattend betekent dit dat je als leerkracht, met deze aandachtspunten in je achterhoofd, door observatie en bijvoorbeeld via het maken van een sociogram snel kunt komen tot een analyse van risicokinderen in je groep. Dit kan je helpen bij het signaleren van daadwerkelijk pestgedrag of bij het voorkomen ervan.

2.4 Signalen, die wijzen op pestgedrag

Een aantal signalen van pestgedrag kan zijn:

- telkens het gepeste kind uitschelden of ertegen gaan schreeuwen
- jennen, beledigen, uitlokken
- buiten school opwachten, slaan of schoppen
- het gepeste kind voortdurend de schuld van iets geven
- een kring vormen of insluiten in klas, gang of schoolplein
- briefjes doorgeven

- op weg van en naar school achterna rijden

Deze lijst is natuurlijk oneindig. Je kunt het zo gek niet bedenken of leerlingen hebben het bedacht.

Pestgedrag

Het is niet eenvoudig pesten te onderscheiden van ander conflictgedrag. Nog moeilijker is het de vaak versluierde of geniepigere vormen van pesten te ontdekken. Veel gebeurt er buiten jouw gezichtsveld om, stiekem. Meestal is datgene wat je ziet op zichzelf nog niet zo dramatisch: een wat dwingende blik in de ogen of een dreigement waarvan je aanneemt dat het wel los zal lopen.

Kinderen die het slachtoffer zijn van pesten proberen ook vaak zelf de zaak te bagatelliseren. Ook als jij of de ouders iets vermoeden en doorvragen, blijven slachtoffers zelf vaak om het hardst ontkennen.

Schaamte

Een kind dat wordt gepest, schaamt zich daar vaak voor. Het wil zijn ouders niet teleurstellen. Een gepest kind is geen populair kind en dat hadden haar/zijn vader en moeder wél graag gewild. Dat voelt een kind haarscherp aan. Het kan ook zijn dat een kind thuis niets zegt omdat het pestprobleem onoplosbaar lijkt. Het is misschien bang dat het probleem juist groter wordt. Stel je voor: je vader of moeder zou wel eens contact op kunnen nemen met de ouders van de pestkop of met de leerkracht op school! Misschien brengt de leerkracht in de klas het probleem ter sprake, dan weten de klasgenoten, dat er 'geklikt' is. De pesterijen worden dan misschien juist erger. Ook kinderen die zelf pesten zullen thuis niet gemakkelijk over het pesten praten. Zij kunnen er alleen over beginnen als ze zich bewust zijn van hun gedrag en van de ernstige gevolgen daarvan.

Waarom pesten

Oorzaken van pestgedrag kunnen zijn:

- Een problematische thuissituatie
- Voortdurend gevoel van anonimiteit (buitengesloten voelen)
- Voortdurend in een niet-passende rol worden gedrukt
- Voortdurend met elkaar de competitie aan gaan
- Een voortdurende strijd om macht in de klas of in de buurt

Pesters weten vaak zelf niet waarom ze iemand pesten. Ook dringt het niet tot ze door hoe erg hun gepest voor het slachtoffer is. "Ze lokte het toch zelf uit, wie loopt er nou nog met zo'n stomme schooltas?"

Daarnaast willen veel pestende kinderen de machtspositie die ze door het pesten verkrijgen, niet verliezen.

Toch is het niet waar dat pesters nooit willen dat een volwassene het probleem aanpakt. Misschien willen ze wel anders omgaan met andere kinderen, maar hoe moet dat dan?

Middengroep

De meeste kinderen houden zich het liefst afzijdig als er wordt gepest. Als ze het zouden opnemen voor het slachtoffer, lopen ze de kans zelf gepest te worden. En iedere dag zien ze hoe erg dat is. Veel kinderen voelen zich schuldig dat ze niet in de bres springen voor het slachtoffer of een volwassene te hulp roepen. (De middengroep)

Er zijn ook kinderen die absoluut niet in de gaten hebben dat er gepest wordt. Ze zien misschien wel iets gebeuren, maar kunnen de ernst van de situatie niet inschatten.

Signalen

Niet zelden komt het voor dat gedragsveranderingen die ouders bij hun kinderen constateren, signalen van pestgedrag zijn. Kinderen die 's nachts niet meer kunnen slapen, die weer in hun bed plassen of emotioneel labiel en afwijkend reageren. Soms zeggen kinderen ook dat ze "dood willen" of zijn ze van de ene dag op de andere met geen mogelijkheid meer naar school te krijgen. Wees alert!

Samenvattend: om duidelijk stelling te kunnen nemen tegen pestgedrag, is zicht op de omvang van het probleem, kennis van de gevolgen voor het gepeste kind, inzicht in het gedrag van de pester maar bovenal invoelend vermogen vereist.

3. Op welke wijze wordt in onze school gewerkt aan preventie van pestgedrag?

Het Klinket gebruikt de methode Vreedzame School voor sociaal emotionele ontwikkeling. Veel van de hierna genoemde onderdelen komen ook regelmatig aan bod in de lessen uit Vreedzame School die op Het Klinket in alle groepen één keer per week gegeven worden.

- **Veiligheid**
Elke juf of meester moet zich maximaal inspannen om ervoor te zorgen dat haar of zijn klas een veilige plek is. Belangrijk is daarbij het voorbeeld dat de leerkracht zelf geeft. Een leerkracht die de kinderen laat uitpraten, naar ze luistert, er niet bij voorbaat van uit gaat dat zij/hij zelf gelijk heeft en die complimenten geeft, krijgt ongemerkt navolging: goed voorbeeld doet goed volgen.
- **Duidelijkheid**
Het is belangrijk als de leerkracht een duidelijke houding heeft bij conflicten tussen de kinderen onderling. Om sociale vaardigheden te verwerven moeten kinderen in eerste instantie proberen hun onderlinge problemen zelf op te lossen. De leerkracht laat dan merken dat zij/hij vertrouwen heeft in de kinderen. Als de kinderen er niet uitkomen of bepaalde kinderen het onderspit delven, moet de leerkracht de leerlingen helpen bij het zoeken naar

een oplossing. Samenvattend betekent dit dat leerkrachten zorgen voor een veilige 'leer'-omgeving, kinderen accepteren in hun eigenheid, kinderen laten ervaren dat een goede sfeer en samenwerking voor iedereen prettig is en kinderen helpen en leren zich sociaal te ontwikkelen.

- Leren positieve dingen over elkaar te zeggen
Pestgedrag levert een bijdrage aan het ontstaan van een negatieve sfeer in de groep.
Die sfeer kun je verbeteren door kinderen positief met elkaar om te laten gaan. Doe dat zelf ook door de kinderen positief te beoordelen en steeds positieve verwachtingen van ze te hebben. Kinderen positieve dingen over elkaar leren zeggen door met ze te praten over bv. Een opsteker geven (compliment, iets leuks zeggen over wat een ander deed/doet), wat vind jij er van als iemand iets aardigs zegt over jou.....
- Kinderen leren om te gaan met conflicten, ook dit komt sterk terug in de lessen van Vreedzame School. Het afhandelen van kleine plagerijen.
Wanneer de leerkracht kleine plagerijen signaleert worden deze afgehandeld door de kinderen zelf indien nodig met behulp van de leerkracht. De problemen worden besproken en er worden afspraken gemaakt over vervolgedrag. Voor sommige kinderen is het moeilijk over hun gevoelens te praten maar de lessen uit Vreedzame School kunnen hierbij helpen. Bij een ernstiger pestzaak worden de ouders van het gepeste kind uitgenodigd voor een gesprek over het probleem en de wijze van aanpak. Bij herhaling van kleine plagerijen worden deze opgevat als een 'grotere' pestzaak en als zodanig behandeld.
- Aan de ouders laten zien wat we niet accepteren
Alle betrokken partijen worden op de hoogte gebracht van het pestprotocol. Ouders worden er via de website, nieuwe uitgave schoolgids of bij aanmelding op gewezen. Pesten komt voor, ook in een veilige school of veilige thuissituatie. Gelet op de signalen die onderzoekers afgeven kan er maar beter van uitgegaan worden dat in elke omgeving gepest wordt.
- Regelmatig een kringgesprek over pesten om te peilen wat er speelt.
In lessen Vreedzame School en eventueel "losse" kringgesprekken leert de leerkracht de kinderen aandacht te hebben voor elkaar. Ook de sociale kanten van het samenleven in de klas, zoals ruzie maken, vriendjes zijn en jaloezie worden besproken. Bij voorkeur op momenten dat er rust en ruimte is om daarover te praten met elkaar. Dit kan ook gebeuren naar aanleiding van een verhaal, een videofilm, een gedicht, een toneelstuk, eigen rollenspel en dergelijke.
- Creëren van een goed klimaat en gebruiken van de afgesproken omgangsregels.
Het voorbeeld van de leerkracht en de ouders is van groot belang. Er zal minder worden gepest in een klimaat waar duidelijkheid heerst over de omgang met elkaar, waar aanvaarding van verschillen wordt aangemoedigd,

waar ruzies niet met geweld worden opgelost, maar uitgesproken, waar leerlingen gerespecteerd worden in hun eigenheid, waar agressief gedrag niet wordt geaccepteerd en waar leerkrachten en ouders duidelijk stelling nemen tegen dergelijke gedragingen.

- Pesten als een serieus probleem zien.

Als pestgedrag wordt vermoed of geconstateerd, onderneemt de leerkracht actie. Er wordt onderzoek gedaan waarbij de leerkracht informierend (en niet beoordelend) met het slachtoffer praat.

De leerkracht neemt eventueel contact op met de ouders van het gepeste kind en informeert of zij bij hun kind de laatste tijd afwijkend gedrag hebben geconstateerd.

Daarnaast praat de leerkracht met de vermoede pester door hem/haar te confronteren met het pestgedrag.

4. Hoe wordt er gehandeld in situaties waarin pestgedrag wordt gesignaleerd?

Handelen van de leerkracht

- Wanneer een leerkracht pestgedrag vermoedt, onderneemt zij/hij actie. Het is verstandig om in elk geval alle contact tussen de potentiële dader en het vermoedelijke slachtoffer vanaf dat moment te voorkomen en onmiddellijk nader onderzoek te doen.

De leerkracht praat met het slachtoffer, niet beoordelend maar informierend.

Wat gebeurt er in de school. Op straat van school naar huis en omgekeerd.

Hoe lang is het al gaande? De leerkracht neemt bij twijfel ook onmiddellijk

contact op met de ouders van het vermoede slachtoffer en informeert of zij bij hun kind de laatste tijd afwijkend gedrag hebben geconstateerd.

Al naar gelang de leerkracht pestgedrag vermoedt of constateert, kan zij/hij gebruik maken van twee verschillende methoden om het pestgedrag bespreekbaar te maken:

1. De niet-confronterende methode

Bij een vermoeden van pesten kan het beste de niet-confronterende methode worden toegepast door een algemeen probleem aan de orde te stellen om zo bij het probleem in de klas te komen. Het slachtoffer wordt niet met naam en toenaam genoemd waardoor het niet de kans loopt na schooltijd opnieuw in de problemen te komen. In deze anonieme situatie kunnen alle kinderen vrijuit spreken en blijven zij zich veilig voelen. Ook kan de leerkracht verduidelijking geven over de rollen die verschillende kinderen in een peestsituatie aannemen: pester, slachtoffer en meeloper. Hierbij refererend aan wat in de lessen Vreedzame School besproken en geoefend is.

2. De confronterende methode

Wanneer de leerkracht getuige is van het pestgedrag kan zij/hij er ook voor

kiezen om de pester direct te confronteren met zijn daden. Door het geobserveerde gedrag te beschrijven en af te keuren en niet de dader als persoon aan te spreken blijft ook die zijn gevoel van eigenwaarde houden. Als leerkracht is het belangrijk niet de fout te maken om factoren die spelen bij het slachtoffer, als oorzaak van het pestgedrag te zien. Geen enkel kenmerk van het slachtoffer is een oorzaak van of rechtvaardigt het pestgedrag. In geen geval mag het slachtoffer verantwoordelijk gemaakt worden en de dader vrijgepleit.

Vijfsporen aanpak

Indien noch de niet-confronterende, noch de confronterende methode het gewenste effect, te weten het stoppen van het pestgedrag, tot gevolg hebben, dan is het zinnig om over te gaan op de vijfsporen aanpak en het pestprobleem zo breed mogelijk aan te pakken. Dit betekent:

- 1) Steun bieden aan het kind dat gepest wordt
- 2) Naar het kind luisteren en haar/zijn probleem serieus nemen
- 3) Met het kind overleggen over mogelijke oplossingen
- 4) Samen met het kind werken aan oplossingen
- 5) Zonodig zorgen dat het kind deskundige hulp krijgt, bijvoorbeeld een sociale vaardigheidstraining

Steun bieden aan het kind dat zelf pest:

- Met het kind bespreken wat pesten voor een ander betekent
- Het kind helpen om op een positieve manier relaties te onderhouden met andere kinderen
- Het kind helpen om zich aan regels en afspraken te houden
- Zonodig zorgen dat het kind deskundige hulp krijgt, bijv. een sociale vaardigheidstraining

De middengroep betrekken bij de oplossingen van het pestprobleem

- Met de kinderen praten over pesten en over hun eigen rol daarbij
- Met de kinderen overleggen over mogelijke oplossingen en over wat ze zelf kunnen bijdragen aan die oplossingen
- Samen met de kinderen werken aan oplossingen, waarbij ze zelf een actieve rol spelen

De leerkrachten informeren

- Informeer overige leerkrachten indien er sprake is van pestgedrag.
- Help elkaar bij observatie van het pestgedrag
- Als gezamenlijk uitgangspunt geldt: bij ons op school wordt pesten niet getolereerd! Ieder teamlid zal pestgedrag hoe dan ook aanpakken

De ouders steunen

- Ouders die zich zorgen maken over pesten, serieus nemen.
- Informatie en advies geven over pesten en de manieren waarop pesten kan worden aangepakt.
- In samenwerking tussen school en ouders het pestprobleem aanpakken
- Zonodig ouders doorverwijzen naar deskundige ondersteuning

Schriftelijke vastlegging

Elk signaleren van serieus pestgedrag wordt schriftelijk vastgelegd en bevat minimaal de volgende onderwerpen:

- datum, groep en leerkracht
- betrokkenen
- omschrijving hoe probleem is gesignaleerd
- beschrijving incident(en)
- genomen maatregelen

Als de aanpak niet tot het gewenste resultaat leidt, kan er een beroep worden gedaan op de vertrouwenspersoon (zie schoolgids).

5. Welke gedragsregels worden in de groep gehanteerd?

REGELS DIE GELDEN IN ALLE GROEPEN:

1. Doe niets bij een ander kind, wat jezelf ook niet prettig zou vinden
2. Kom niet aan een ander als de ander dat niet wil.
3. We noemen elkaar bij de voornaam en gebruiken geen scheldwoorden
4. Als je kwaad bent ga je niet slaan, schoppen, krabben (je komt niet aan de ander). Probeer eerst samen te praten. Ga anders naar de meester of de juf.
5. Niet: zomaar klikken. Wel: aan de juf of meester vertellen als er iets gebeurt wat je niet prettig of gevaarlijk vindt.
6. Vertel de meester of de juf wanneer jezelf of iemand anders wordt gepest.
7. Blijft de pester doorgaan dan aan de meester of juf vertellen. <i>Kinderen die pesten zitten zelf in de nesten !</i>
8. Word je gepest praat er thuis ook over, je moet het niet geheim houden.
9. Uitlachen, roddelen en dingen afpakken of kinderen buitensluiten vinden we niet goed.
10. Niet aan spullen van een ander zitten
11. Luisteren naar elkaar
12. Iemand niet op het uiterlijk beoordelen of beoordeeld worden
13. Nieuwe kinderen willen we goed ontvangen en opvangen. Zij zijn ook welkom op onze school.
14. Opzettelijk iemand pijn doen, opwachten buiten school, achterna zitten om te pesten is beslist niet toegestaan.
15. Probeer ook zelf een ruzie met praten op te lossen. Na het uitpraten kunnen we ook weer vergeven en vergeten.

Deze regels gelden op school en daarbuiten

AANPAK VAN PESTGEDRAG IN VIER STAPPEN:

Wanneer leerlingen elkaar pesten proberen zij en wij:

STAP 1:

Er eerst zelf (en samen) uit te komen.

STAP 2:

Op het moment dat een van de leerlingen er niet uitkomt (in feite het onderspit delft en verliezer of zondebok wordt) heeft deze het recht en de plicht het probleem aan de meester of juf voor te leggen.

STAP 3:

De leerkracht brengt de partijen bij elkaar voor een verhelderingsgesprek en probeert samen met hen de pesterijen op te lossen en (nieuwe) afspraken te maken. Bij herhaling van pesterijen tussen dezelfde leerlingen volgen sancties (zie bij consequenties).

STAP 4:

Bij herhaaldelijke pestgedrag neemt de leerkracht duidelijk stelling en houdt een bestraffend gesprek met de leerling die pest maakt. De fases van bestraffen treden in werking (zie hoofdstuk 6). Ook wordt de naam van de pester in de "Dit-kan-niet" map genoteerd. Bij iedere melding in de map omschrijft de leerkracht 'de toedracht'. Bij de derde melding in de map worden de ouders op de hoogte gebracht van het pestgedrag. Leerkracht(en) en ouders proberen in goed overleg samen te werken aan een bevredigende oplossing.

De leerkracht biedt altijd hulp aan de gepeste en begeleidt de pester, indien nodig in overleg met de ouders en/of externe deskundigen.

BEGELEIDING VAN DE GEPESTE LEERLING:

⊙	Medeleven tonen en luisteren en vragen: hoe en door wie wordt er gepest
⊙	Nagaan hoe de leerling zelf reageert, wat doet hij/zij voor tijdens en na het pesten
⊙	Huilen of heel boos worden is juist vaak een reactie die een pester wil uitlokken. De leerling in laten zien dat je op een andere manier kunt reageren.
⊙	Zoeken en oefenen van een andere reactie, bijvoorbeeld je niet afzonderen
⊙	Het gepeste kind in laten zien waarom een kind pest.
⊙	Nagaan welke oplossing het kind zelf wil
⊙	Sterke kanten van de leerling benadrukken
⊙	Belonen (schouderklopje) als de leerling zich anders/beter opstelt
⊙	Praten met de ouders van de gepeste leerling en de ouders van de pester(s)
⊙	Het gepeste kind niet overbeschermen bijvoorbeeld naar school brengen of 'ik zal het de pesters wel eens gaan vertellen'. Hiermee plaats je het gepeste kind juist in een uitzonderingspositie waardoor het pesten zelfs nog toe kan nemen.

BEGELEIDING VAN DE PESTER:

⊙	Praten; zoeken naar de reden van het ruzie maken/ pesten (baas willen zijn, jaloezie, verveling, buitengesloten voelen)
⊙	Laten inzien wat het effect van zijn/ haar gedrag is voor de gepeste.
⊙	Excuses aan laten bieden
⊙	In laten zien welke sterke (leuke) kanten de gepeste heeft
⊙	Pesten is verboden in en om de school: wij houden ons aan deze regel; straffen als het kind wel pest – belonen (schouderklopje) als kind zich aan de regels houdt.
⊙	Kind leren niet meteen kwaad te reageren, leren beheersen, de 'stop-eerst-nadenken-houding' of een andere manier van gedrag aanleren.
⊙	Contact tussen ouders en school; elkaar informeren en overleggen. Inleven in het kind; wat is de oorzaak van het pesten? *
⊙	Zoeken van een sport of club; waar het kind kan ervaren dat contact met andere kinderen wel leuk kan zijn.
⊙	Inschakelen hulp; sociale vaardigheidstrainingen ; Jeugdgezondheidszorg; huisarts; GGD

6. Welke maatregelen worden er genomen indien de gedragsregels niet worden opgevolgd?

De leerkracht ziet dat een leerling wordt gepest (of de gepeste of medeleerlingen komen het bij hem melden).
En stap 1 t/m 4 leveren geen positief resultaat op voor de gepeste.

De straf is opgebouwd in 5 fases; afhankelijk hoelang de pester door blijft gaan met zijn/ haar pestgedrag en geen verbetering vertoond in zijn / haar gedrag. Ouders worden op de hoogte gesteld van de maatregelen:

FASE 1:

- Door gesprek: bewustwording voor wat hij met het gepeste kind uithaalt
- Een of meerdere pauzes binnen blijven
- Nablijven tot alle kinderen naar huis vertrokken zijn
- Een schriftelijke opdracht zoals een stelopdracht over de toedracht en zijn of haar rol in het pestprobleem
- Afspraken maken met de pester over gedragsveranderingen (Kindplan gedrag: leerkracht of IB'er maakt samen met de leerling een handlingsplan om het gedrag te verbeteren). De naleving van deze afspraken komen aan het einde van iedere week (voor een vooraf bepaalde periode) in een kort gesprek aan de orde.

FASE 2:

- Een gesprek met de ouders, als voorgaande acties op niets uitlopen. De medewerking van de ouders wordt nadrukkelijk gevraagd om een einde aan het probleem te maken. De school heeft alle activiteiten vastgelegd in de 'Dit-kan-niet' map en de school heeft al het mogelijke gedaan om een einde te maken aan het pestprobleem.

FASE 3:

- Bij aanhoudend pestgedrag kan in overleg met ouders deskundige hulp worden ingeschakeld zoals de schoolarts van de GGD of schoolmaatschappelijk werk. Ouders kan gevraagd worden om het kind deel te laten nemen aan een sociale vaardigheidstraining (bij externe bureaus, ouders regelen en bekostigen dit zelf).

FASE 4:

- Bij aanhoudend pestgedrag kan er in overleg met ouders voor gekozen worden om een leerling tijdelijk in een andere groep te plaatsen, binnen de school.

FASE 5:

- In extreme gevallen (afhankelijk van de zwaarte van het incident en/of de frequentie en onoplosbaarheid) kan een leerling geschorst of verwijderd worden. Hierover beslist de directie.

7.Ouders

Adviezen aan alle ouders

- Neem het probleem serieus; het kan ook jouw kind overkomen
- Neem de ouders van het gepeste kind serieus
- Maak het tot een gemeenschappelijk probleem
- Praat met je kind over school, over relaties in de klas
- Geef af en toe informatie over pesten
- Corrigeer je kind als het voortdurend anderen buitensluit
- Geef zelf het goede voorbeeld
- Leer je kind voor anderen op te komen

Adviezen aan ouders van pesters

- Neem het probleem serieus
- Raak niet in paniek; elk kind loopt kans pester te worden
- Probeer achter de mogelijke oorzaak van het pesten te komen
- Maak je kind gevoelig voor wat het anderen aandoet
- Besteed aandacht aan je kind
- Stimuleer je kind tot het beoefenen van een sport

Adviezen aan ouders van gepeste kinderen

- Pesten op school kun je het beste direct met de leerkracht bespreken
- Beloon je kind en help het zijn zelfrespect terug te krijgen
- Blijf in gesprek met je kind, houd de communicatie open. Geef adviezen om aan het pesten een einde te maken
- Steun je kind in het idee dat er een einde aan komt
- Laat je kind opschrijven/vertellen wat het heeft meegemaakt en help emoties te uiten en te verwerken